

Un destí terrible

Text > RAFEL CASAS

Es tracta d'un recull de vuit casos reals d'assassinat que se'ns serveixen en un estil narratiu directe i a voltes novel·lat, recolzat en un munt d'informació en forma de cartes personals, informes policials i articles periodístics que de vegades alenteixen el ritme de lectura, però que són indispensables per entendre millor cada història i les teories que se'n desprenen. Aquestes informacions donen fe de la feinada dels dos autors i, a segons qui, només de llegir les dificultats i traves amb què s'han trobat per aconseguir segons quins documents, ja l'hauria fet desistir-ne. A Tura Soler i Jordi Grau, però, aquests incomptables tràmits burocràtics no els fan enrere, i en diverses ocasions ens expliquen les peripècies que han hagut de passar per aplegar la informació que posen a disposició del lector. El llibre —no és cap secret— és un compendi d'assassinats ocorreguts a la província de Girona que els dos autors ens donen a conèixer com si fossin un narrador omniscient. No hi falten teories velades i opinions personals sobre certs personatges i situacions que no afegeixen sinó més misteri al pastís, ja de per si farcit d'incògnites, i que segur que farà gaudir totes aquelles

persones a les quals els programes radiofònics i televisius de *true crime* i els quadres d'Otto Dix proporcionen un plaer verinós.

Malgrat la facilitat amb què es llegeixen els textos, com un simple entreteniment, no hem d'oblidar mai que darrere d'aquestes històries hi ha drames reals i persones que encara en pateixen les conseqüències i, per tant, l'exercici lector hauria d'esdevenir introspectiu i respectuós. Si una cosa en traïem en clar, d'aquestes històries, és que els assassins «de debò» no són les ments criminals romànticament presentades pel cinema i la televisió com a éssers cerebrals i d'una cultura exquisida, sinó personatges barroers, violents, moguts per les pulsions més baixes que, simplement, han tingut sort i s'han aprofitat d'una infraestructura judicial col·lapsada, que sovint es perd entre paperassa, decisions influïdes o, simplement, inoperància.

En tots els casos del llibre (tot i que en alguns més que en altres), la desfilaria de personatges marginals, d'aquells que existien a tots els pobles en els anys vuitanta i noranta, és aclaparadora, i fins i tot podríem dir que convida a la nostàlgia, com en el cas del paio que es feia acompanyar a les «cases de putes» i que pagava i convidava generosament

SOLER, Tura; GRAU, Jordi. *Sense pietat*. Barcelona: La Campana, 2025. 280 p.

a tothom qui l'apropés fins a la porta de casa seva i que, finalment, va resultar víctima del que, suposadament, li proporcionava els calés per pagar les seves excentricitats. Aquells anys de *quinquis* nostrats i drogoaddicció festivalera van passar factura a una societat encara endarrerida i ingènua. No pots evitar, un cop acabada la lectura, pensar en la presa de decisions lligada a la fatalitat; decisions que de vegades condueixen, com en el cas de totes les víctimes dels casos exposats, a un destí terrible.

El cor de la ciutat

Text > LAURA CORTADELLAS

C *ciutat endins*, publicada la tardor de l'any passat, és el darrer llibre de M. Mercè Cuartiella (Barcelona, 1964). Amb un argument propi del gènere negre i farcida de personatges complexos i molt ben dibuixats, aquesta novel·la explica una història coral en la qual emergeix, per sobre de tot i de tothom, la ciutat com a entitat amb vida pròpia. En aquest escenari, hi trobem un seguit de caràcters que es relacionen entre si i, amb més o menys fortuna, amb la mateixa ciutat. Sacra és «mestressa i senyora dels seus dominis» i «està per damunt

de tota pedra, animal o planta, de tot home i tota dona que viu en el seu si».

En aquesta urbs de comarca, hi viu l'estol de personatges que poblen la història. Els quatre principals serien en Dimitri, la Minoru, la Sung Jin i en Lars. El destí d'aquests caràcters es veu entrelaçat pel seu vincle amb la Núria, que durant bona part de la trama s'erigeix més en un punt d'unió que no pas en un personatge central. De fet, llevat d'en Dimitri i la Minoru, la curiosa parella d'exgermanastres, la relació i coneixença de tots aquests caràcters entre ells és un llast que cal carregar

precisament per la seva voluntat de ben entesa amb la Núria. Aquest personatge és qui, en la seva dubitativa i erràtica tornada a casa, ha arrossegat la resta a instal·lar-se a Sacra. Així doncs, gairebé tots els protagonistes són nouvinguts d'origen divers que cerquen integrar-se a un entorn nou i no sempre acollidor. Un misteriós assassinat complicarà encara més la vida d'aquests personatges i, de retruc, la dels dos policies encarregats de la investigació.

Ben sovint, les ciutats semblen tenir vida pròpia i no resten immacula-